

artikel 1 og 2 omhandlede lovovertrædelser kan straffes med strafferetlige sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til lovovertrædelserne og har afskrækkende virkning, og som kan medføre udlevering. Efter stk. 2 skal medlemsstaterne sikre, at lovovertrædelser efter artikel 1 kan straffes med fængsel med en maksimumstraf på mindst 8 år, når ofret forsætligt eller groft uagtsomt er blevet bragt i livsfare, overtrædelserne er begået med brug af grov vold eller har forvoldt ofret særlig alvorlig skade, lovovertrædelserne er begået inden for en kriminel organisation, eller ofret er særlig sårbart, hvilket altid i henhold til bestemmelsen vil være tilfældet, når ofret er under den seksuelle lavalder i henhold til national lovgivning, og hensigten med forbrydelsen har været udnyttelse af ofret ved prostitution eller anden seksuel udnyttelse.

Artikel 4 indeholder nærmere regler for juridiske personers strafansvar. Det fremgår heraf, at medlemsstaterne skal sikre, at juridiske personer kan gøres ansvarlige for de i artikel 1, 2 og 3 omhandlede overtrædelser, i det omfang handlingerne er begået for at skaffe den juridiske person vinding og er begået af en person, der har en ledende stilling inden for den juridiske person i kraft af repræsentationsbeføjelser, beslutningsbeføjelser eller beføjelser til at udøve intern kontrol. Endvidere forpligtes medlemsstaterne til at sikre, at juridiske personer også kan gøres ansvarlige i de tilfælde, hvor f.eks. utilstrækkelig kontrol og tilsyn fra den juridiske persons side har gjort det muligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå de nævnte lovovertrædelser.

Efter *artikel 5* er medlemsstaterne også forpligtede til at sikre, at der over for juridiske personer kan iværksættes sanktioner, der er effektive, proportionale og har en afskrækkende virkning, herunder bødestraf eller administrativt idømte bøder, udelukkelse fra offentlige tilskud og forbud med at udøve kommerciel virksomhed.

Efter *artikel 6* skal medlemsstaterne sikre, at de har straffemyndighed, når lovovertrædelserne er begået helt eller delvist på medlemsstatens område (stk. 1, litra a), gerningsmanden er statsborger i medlemsstaten (stk. 1, litra b), eller lovovertrædelserne er begået til fordel for en juridisk person, der har hjemsted på medlemsstatens område (stk. 1, litra c). De to sidstnævnte jurisdiktionsformer er dog ikke pligtmæssige, idet medlemsstaterne kan meddele Rådets Generalsekretariat, i hvilket omfang de skal gælde for den pågældende medlemsstat, jf. *artikel 6, stk. 2. Artikel 6, stk. 3*, bestemmer, at en medlemsstat, der ikke udleverer egne statsborgere, skal træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre, at den har straffe-

myndighed i tilfælde, hvor lovovertrædelser omfattes af EU-rammeafgørelsen bliver begået af en af dens egne statsborgere uden for den pågældende medlemsstats territorium.

Artikel 7 pålægger medlemsstaterne at sikre, at undersøgelser og retsforfølgning i forbindelse med lovovertrædelser, der er omfattet af rammeafgørelsen, ikke er afhængig af anmeldelse eller klage. Er forurettede et barn, skal medlemsstaterne træffe mulige forholdsregler for at sikre passende hjælp til barnets familie.

Artikel 8 indeholder et krav om, at medlemsstaterne skal opfylde rammeafgørelsens forpligtelser inden en nærmere angivet dato. Da forslaget endnu ikke er vedtaget, er denne dato ikke fastlagt endeligt.

Det fremgår af *artikel 9*, at EU's fælles aktion af 24. februar 1997 om bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn ophæves ved rammeafgørelsen.

7.4. Tillægsprotokol til FN's konvention om barnets rettigheder om salg af børn, børneprostitution og børnepornografi

FN's Generalforsamling vedtog den 25. maj 2000 ovennævnte tillægsprotokol, som Danmark undertegnede den 7. september 2000.

I protokollens *artikel 1* fastslås det, at deltagerstaterne skal forbyde salg af børn, børneprostitution og børnepornografi i overensstemmelse med protokollens bestemmelser.

I henhold til *artikel 3, stk. 1, jf. artikel 2*, om salg af børn skal det være strafbart at tilbyde, overgive eller modtage et barn med henblik på seksuel udnyttelse (i.a.), organudtagelse for vindings skyld (i.b.) eller tvangsarbejde (i.c.). Endvidere følger det af *artikel 3, stk. 1, litra b*, at det skal være strafbart at udbyde, finde, skaffe eller videregive et barn til børneprostitution, således som dette er defineret i *artikel 2*.

Forpligtelsen til at kriminalisere disse forhold fremgår, som det er beskrevet ovenfor, både af Palermo-protokollens *artikel 3* (for så vidt der er tale om grænsoverskridende menneskehandel) og af *artikel 1* i EU-rammeafgørelsen.

7.5. Justitsministeriets overvejelser

Handel med mennesker og den udnyttelseshensigt, der ligger bag, må betegnes som en alvorlig krænkelse af den forurettedes personlige frihed. Krænkelser af denne karakter straffes i dag efter bestemmelserne om indgreb i den personlige frihed og bestemmelser, der kriminaliserer den form for udnyttelse, der er formålet med handlen. I praksis vil der typisk kunne være tale